

Dolenjski list

Glasilos Osvobodilne fronte okrajev Črnomelj, Kočevje, Novo mesto in Trebnje

Leto II. — Stev. 25

NOVO MESTO, 22. junija 1951

Izhaja tedensko

Korak naprej, ne pa oživiljanje starega

V nedeljo 10. junija je zasedal v Novem mestu okrajni odbor Osvobodilne fronte. Zasedanja sta se udeležila tudi poslanca novomeškega okraja tovarišica Vida Tomšič in tovariš dr. Franc Hočvar.

Glavni predmet razpravljanja na zasedanju so bili novi gospodarski ukrepi, decentralizacija državne uprave, odmev teh najnovejših ukrepov naše ljudske oblasti in delo Fronte v bodoče.

Iz poročil posameznih delegatov je bilo razvidno, da so vsi pošteti ljudje razumeli nove ukrepe o sprostitvi gotovih količin obveznih odkupov tako kot so bili zamišljeni, to je kot nadaljnji korak v resnični socializem. Veliko pa je takih, ki si ta ukrep naše oblasti tolmačijo čisto po svoje. Nekateri smatrajo, da je do sprostitve v odkupih prišlo na pritisk Američanov, da ji bo v kratkem sledila sprostitve vseh ostalih predmetov obvezne oddaje in zaradi tega ne izpolnjujejo svojih obveznosti. Najdejo se tudi taki pametnjakoviči, ki pravijo: »saj smo ves čas trdili, da so odkupi hudo nerodna stvar, pa so šele sedaj tam zgoraj prišli k pameti.« Spet drugi pa so pogrnili, da sedaj, ko ni več odkupov, ne bo treba Fronte niti Partije itd.

Tov. dr. Hočvar je pojasnil, da se hudo motijo eni kot drugi. Naša vlada ni in ne bo nikdar pristala na kakršenkoli pritisk od zunaj in ji to niti ni treba. Pogoji za sprostitve nekaterih predmetov obvezne oddaje so plod naše gospodarske graditve, so uspehi, ki smo jih z lastnimi napori dosegli pri gradnji socializma. Prav tako, kot smo sprostiti nekaterih predmetov obvezne oddaje, bomo z vso strogostjo iztirjali tiste količine, ki se spadajo v obvezno oddajo. Odkupi niso bila nikakršna napaka naše oblasti, pač pa njen ukrep za minimalno preživetje nekmetijske prebivalstva po določenih cenah v novih letih po vojni. Trditve, da sedaj, ko ni več odkupov niso potrebne frontne organizacije ali Partija, kaže na to, da so nekateri ljudje videli socializem le v obveznih odkupih.

Mnogi nasprotni elementi smatrajo te ukrepe naše vlade tudi kot nekako popuščanje in v tem smislu že dvigajo glave, češ, sedaj »prihaja naš čas.« Tako si v Mirni peči tolmačijo, da odslej na okraju ne bo več tajnika, ki bi bil odgovoren, pač pa bo tam tajnik, ki ne bo nikomur odgovarjal za svoje delo. Nekateri vidijo v decentralizaciji državne uprave oživilje bivših občin in sploh vrnitev na staro. To je seveda vsega obsojanja vredna politična kratkovidnost, ki bo nujno pripeljala vsakega, ki tako misli, v razočaranje. Vsi ukrepi zadnjega časa — od zakona o delavskih svetih dalje — pomenijo zgodovinske korake naprej, ne pa vračanje v staro, kar je za vedno mrtvo v našem političnem in gospodarskem življenju.

Nekateri delegati so poročali tudi o »elastičnosti« verskih obredov, ki se nekako prilagodevajo razmeram. Tako so sedaj že lahko opravljali cerkvene poroke kar ponoči brez priče in brez oklicev. Krsti otrok se izvirajo na domu, maše pa so lahko tudi popoldan, češar prej ni bilo. Pravi namen takih in podobnih poizkusov oz. novotarij in vse kar se skriva za njimi, je jasen: oživiljanje dotolčenega belogardizma, ki se je v zadnjem času dovolj jasno pokazalo n. pr. v Žužemberku, na birmi mariborskega škofa v okolici Ptujia itd.

Tovarišica Vida Tomšič se je zanimala, kaj je proti raznim govoricam in sovražnim poizkusom ukrenila Fronta kot politična organizacija. Res je svoboda vere pri nas z Ustavo zajamčena, toda nikdar ne bomo dopustili, da bi verska čustva naših ljudi izkoriščali sovražni elementi v ljudstvu in državi škodljive namene. Fronta mora biti nenehni tolmač vseh naših ukrepov, a hkrati tudi čuvar naših pridobitev, za katere smo dali toliko žrtve. Naše zakone morajo spoštovati vsi državljani, tu ne more biti nikakega popuščanja.

Tov. Vida Tomšič se je posebno zanimala za razmere v Zagradu, kjer so odnosi med odborom Fronte in krajevnim ljudskim odborom nepravilni. Obsodila je medsebojno obmetavanje z dejanji iz časa vojne. S tem načinom je treba že enkrat prenehati in soditi ljudi po današnjem zadržanju in pripravljenosti za lojalno sodelovanje pri graditvi socializma.

Na podlagi poročil in živahne razprave so bili sprejeti določeni sklepi za delo frontnih organizacij v bodoče. Te sklepe bodo dobile vse frontne organizacije pismeno.

Z VSELJUDSKIM TEKMOVANJEM od 22. VI. do 22. XII. BOMO POČASTILI DESETLETNICO NAŠE ARMADE

Pred desetimi leti se je začelo. Desetletnica naše zmagovite ljudske revolucije pada v leto 1951.

22. decembra 1941 je bila v Rudem, majhnem mestecu ob reki Lim, iz partizanskih odredov Srbije in Črne Gore ustanovljena I. proletarska brigada — prva redna enota poznejše velike narodnoosvobodilne armade, ki je postala strah in trepet okupatorjev in demačih izdajalcev. Po štirih letih nečloveških bojov, ofenziv in trpljenja je izgnala okupatorja iz dežele, osvobodila zasluženo domovino in stopila na njene meje, da nas noben tujec ne bi mogel motiti pri ustvarjanju socialistične države.

Deset slavnih let Jugoslovanske armade bomo proslavili letos 22. decembra. V pravih na proslavo desetletnice JA naj naše ljudstvo izpolnjuje vse naloge, ki jih zahteva krepitev obrambne sposobnosti naše države. Ves svet pozna in čeni miroljubne napore za razcvet naše domovine, prav tako pa obsoja grabežljivo in protirevolucionarno politiko vodstva Sovjetske zveze in njenih kimavcev, ki delajo nemir na mejah Jugoslavije, ubijajo naše granicarje in izzivajo na novo vojno. Naša velika dolžnost je, da prav zato bolj kot kdaj koli prej krepimo obrambno in gospodarsko moč naše države. Močne, enotne, sebi in načelom svetovnega miru zveste Jugoslavije ne bo napadel nihče. Zato pripravimo vse naše ljudstvo za obrambo vseh pridobitev ljudske revolucije, za obrambo svobode in neodvisnosti.

Glavni odbor Zveze borcev NOV poziva zato na vseljudsko šestmesečno tekmovanje od 22. junija do 22. decembra, s katerim bomo najlepše počastili praznik naše ljudske vojske. Tekmovali bodo delovni kolektivi, vse družbene in politične organizacije, kmetje, delovne zadruge in posamezniki, da v tem tekmovanju storijo kar največ za dvig gospodarske in obrambne moči naše domovine.

Organizacije OF, Ljudske mladine, sindikati, naše žene in kmetje, vsi bomo s še večjo skrbjo razvijali nadaljnje poglobljanje

ljudske demokracije s svojim delom v vseh organih ljudskega samoupravljanja in utrjevanja teh organov. Telovadne in športne organizacije, organizacije Ljudske tehnike in druga društva bodo posvetila pri delu z množicami največ skrbi predvsem tistim panogam, ki imajo obrambni pomen. Zlasti bodo pomagale pri izvenarmadni vzgoji ljudstva. Na vsakem koraku pa bomo vzporedno z vsem tem skrbeli za dvig industrijske in kmetijske proizvodnje, kajti to bo velik prispevek h krepitvi naše gospodarske in politične neodvisnosti.

Pri okrajnem odboru Zveze borcev v Novem mestu je bil pretekli teden prvi sestanek okrajne tekmovalne komisije, v kateri so zastopniki ZB, protiletalske zaštite, okrajnega sindikalnega sveta, fizkulture, gasilske zveze, Rdečega križa, LMS, okrajnega odbora Ljudske prosvete, predvojaške vzgoje,

Fronte, Ljudske tehnike, Obrtne zbornice, zadružnega sklada in okrajnega komiteja KPS.

Okvirni program tekmovanja je povzet po navodilih Glavnega odbora Zveze borcev Slovenije, prilagojen pa bo potrebam in razmeram v vsaki organizaciji. Vodstva vseh organizacij, ki tekmujejo v novem šestmesečnem tekmovanju, bodo sestavila podrobne tekmovalne obveznosti, mesečno pa bodo na skupnem posvetovanju ugotavljala uspehe tekmovanja in razglašala najboljše posameznike in kolektive.

Veliko tekmovanje za praznik Fronte smo v aprilu zaključili. V jubilejnem letu 1951 se bo nadaljevalo v novem tekmovanju, s katerim bomo počastili desetletnico naše Armade in znova povedali vsemu svetu, da sta pri nas ljudstvo in njegova vojska eno telo, vedno pripravljeno, da žrtvuje znova vse, če bi se komurkoli zahotelo naših zakladov in naše svobode.

Tov. Vida Tomšičeva na otvoritvi zadružnega doma v Gornjih Sušicah

V nedeljo 10. junija so imeli na Sušicah pomemben praznik. Zadružni dom, ki je bil v surovem stanju dogotovljen že v letu 1948, so izročili svojemu namenu. Slavnostne otvoritve se je poleg zastopnikov okrajnega ljudskega odbora in okrajnega komiteja KPS udeležila tudi tovarišica Vida Tomšič, poslanec novomeškega okraja v Zvezni ljudski skupščini FLRJ.

Za ureditev zadružnega doma in nabavo njegove opreme so prebivalci Sušic in bližnjih vasi prispevali precej prostovoljnega dela. Posebno se je odlikovala mladina, saj odpira novi dom vrata tako Sušicam, Dobindolu, Uršnim selam in Verdunu. Kultur-

no življenje bo z novim domom in lepo dvorano prav gotovo v teh krajih še bolj zaživelo in nudilo ljudem obilo zabave, pouka in razvedrila. Posebno veselje pa bodo imeli z novim odrom mladinci Sušic, ki se zelo zanimajo za razne prireditve in nastope. V novem domu sta tudi dve stanovanji, soba za knjižnico, skladišče in pod.

Na proslavi, kjer se je zbrala lepa množica ljudi, je govorila tov. Angela Praprotnik, upraviteljica osnovne šole na Sušicah. Poudarila je pomen novega zadružnega doma za gospodarski in kulturni napredek. Predsednik zadružne ekonomije na Sušicah, tov. Ivan Janko, je prikazal ljudem težave, ki so jih morali graditelji doma premagovati. Omenil je tudi, da so poedinci nasprotovali graditvi zadružnega doma, ki pa bo Sušicam v ponos in podvig. V imenu okrajnega ljudskega odbora je govoril na proslavi tov. Viktor Zupancič, predsednik izvršnega odbora OLO. Pod vodstvom učiteljice Ivanke Brusove so nato pionirji zapeli več pesmi, zelo ljubke pa so bile tudi deklaracije otrok.

Otvoritvi je sledila prijetna domača zabava.

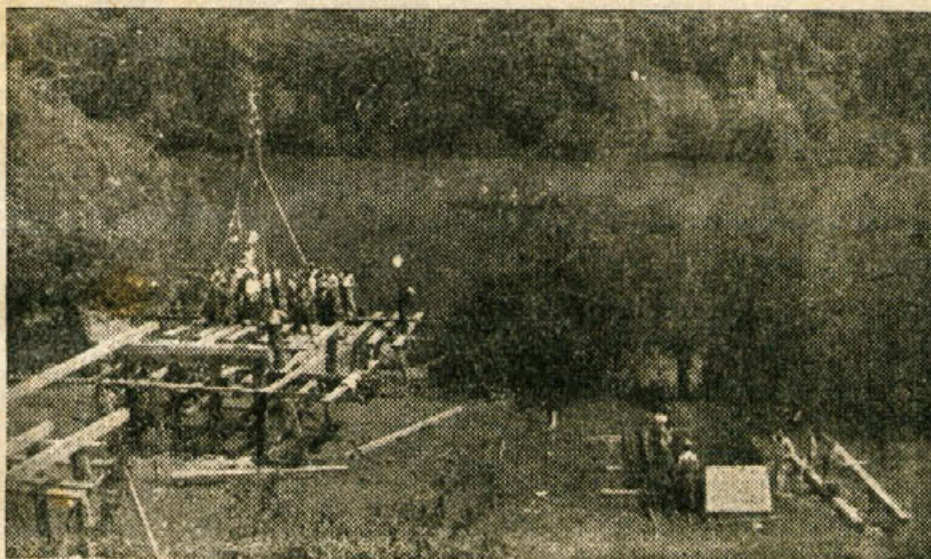
Zadružni dom v Gor. Sušicah je za zadružnim domom v Dol. Toplicah letos že drugi dom v novomeškem okraju, ki je bil popolnoma zgrajen izročen svojemu namenu.

22. julij — državni praznik LRS

Na svoji tretji seji prvega zasedanja je slovenska Ljudska skupščina sprejela med drugim tudi zakon o razglasitvi 22. julija za državni praznik. Zakonski predlog je obrazložil poslanec in predsednik vlade Miha Marinko, ki je utemeljil prenos državnega praznika z 27. aprila na 22. julij, to je na datum začetka oborožene vstaje. Poudaril je, da so naši cilji tudi danes prav taki, kot so bili, da pa so tako še vedno tudi prizadevanja reakcije, zaradi česar moramo še bolj poglobljati socialistično demokracijo in bedeti nad sovražniki socializma.

Povsod po svetu je v navadi, da je državni praznik povezan z nekim zgodovinskim dogodkom, ki ima neposreden pomen. LR Slovenija je edina republika v državi, ki ima državni praznik vezan na dogodek partijsko-političnega značaja, to je na ustanovitvi OF. 27. april je sicer za nas važen v zgodovinsko političnem pogledu, nima pa državnega pomena. Zato smo se odločili za 22. julij, ko so v letu 1941 partizanske akcije že dobile izrazito napadalni značaj. 22. junija 1941 je bil osnovan Glavni štab, ki je dobil od izvršnega odbora OF odobritev, da osnuje Glavno poveljstvo slovenskih partijskih čet. Sredi julija je Glavno poveljstvo že razpostavilo vsem ustanovljenim partijskim enotam navodilo, da začno okrog 22. julija z vsestranskimi organiziranimi napadi. Tov. Miha Marinko je nato navedel vrsto primerov, ki dokazujejo, da se je okrog 22. julija pričela organizirana borba na Slovenskem.

V Ragov log gradijo nov most

Odgovor na številne detonacije, ki se slišijo v zadnjih dveh tednih izza bregov Krke v Novem mestu, naj pojasni fotografija. Nov most v Ragov log, bodoči novomeški park, je v gradnji. Postavlja ga edinica novomeške garnizije naše vojske, pomagajo pa ji tudi delavci mestnega podjetja »Parka«. Zda na desnem bregu Krke razstreljujejo skale, ki so napoti novemu mostišču, na levem bregu reke pa je del mostu že postavljen. Dela vodi MLO v lastni režiji.

V Novem mestu bo vzpostavljeno okrožno sodišče

Glavni predmet nedavnega obravnavanja IV. plenarnega zasedanja Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije je bilo vprašanje reorganizacije naše pravosodne službe. Tovariš Aleksander Ranković je na zasedanju v obširnem referatu, ki so ga objavili vsi naši dnevni časopisi, nakazal zgodovinsko pomembne prenosne naše pravosodne službe, ki ima v današnjem prehodnem razdobju od kapitalizma h komunizmu izredno važno vlogo pri graditvi socialistične države.

Daljnosežni ukrepi, ki so potrebni za uresničenje reorganizacije našega sodstva, se že izvajajo. Praksa je pokazala, da je bilo preobsežno področje naših dosedanjih okrož-

nih sodišč slabo, ker je bilo sodstvo s tem preveč odtrgano od ljudstva. Zaradi zboljšanja in približanja sodstva ljudskim množicam bosta v Sloveniji zopet vzpostavljena okrožna sodišča v Celju in v Novem mestu. Pristojnost okrožnega sodišča bo razširjena v kazenskih, civilnih in upravnih zadevah, zlasti pa bo njegovo področje obsegalo tudi preiskovalno službo.

Ljudska skupščina Slovenije je na svoji 3. seji I. zasedanja 8. junija izvolila člane republiškega Vrhovnega sodišča in določila člane vseh petih okrožnih sodišč. Za začasnega predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu je postavljen Hubert Repovž.

Samo sovražniki napredka dvomijo v našo pravilno pot

(Z zasedanja okrajnega ljudskega odbora Novo mesto)

V sredo 13. junija so se zbrali odborniki okrajnega ljudskega odbora (OLO) k važnemu zasedanju. Prvi je poročal o delu okrajnega izvršnega odbora njegov predsednik Viktor Zupancič, ki je v zanimivem in obsežnem pregledu podal odbornikom strnjeno sliko ukrepov in gospodarskih odredb zvezne vlade, ki poglobljajo našo demokracijo in dajejo našemu celovitemu gospodarstvu novega poleta.

Poročilo predsednika je odbornike seznanilo z duhom novega finančnega zakona, s sprostitvijo obveznih odkupov, z novim načinom trgovanja in z reorganizacijo ljudske oblasti. Kakor vsi pošteti in zavedni ljudje naše domovine niso in ne dvomijo o zmagi ljudskih množic pod vodstvom Partije, tako so sovražniki napredka tudi ob vrsti zadnjih novih ukrepov naše vlade začeli razširjati različne govorice o popušcanju, o vračanju na stare razmere, o zahtevah Zapada in pod. Ta sovražna propaganda je pripeljala nekatere tako daleč, da si domišljujejo že svoje vloge kot lastniki tovarn, razlaščenih veje- posestev itd. Pozabili so, da socialistična demokracija ni demokracija za nje, ostanke prežvele dobe, glasnike reakcije in sovražnike ljudstva!

Predsednik Zupancič je zato na zasedanju pokazal na prehojeno pot naše Partije in ljudske oblasti, ki sta znali voditi gospodarstvo iz najtežjih let do vidnih zmag socialističnega urejanja države: o tem govori danes naša težka industrija in elektrifikacija. V Sloveniji je v 5 letih po osvoboditvi naraslo število delavcev v industriji za 15 %, v bivši Avstroogrijski in stari Jugoslaviji pa se je sestav prebivalstva od leta 1909. do 1939. izpremenil v prid delavskega razreda komaj za 10 %. Nagla rast industrije nam je zato narekovala strogo centralistično vodstvo gospodarstva, pa tudi odkupe in druge ukrepe. Prišla pa je doba, ko lahko viogo oblasti v gospodarstvu sprostimo prejšnje centralistične povezanosti. Socialistični sektor v kmetijstvu se je okreplil (saj je n. pr. v Vojvodini, Slavoniji, Makedoniji že 64 % kmet, gospodarstev vključenih v zadrugi sektor). Ključni objekti so v glavnem dograjeni, na razpolago je in bo vedno več industrijskih izdelkov. Pojav delavskih svetov pomeni revolucionarno dejanje v delavskem gibanju na svetu, prav tako sveti državljani pri odbori ljudske oblasti, prav tako zakon o zbiri volivcev in vrsta drugih ukrepov.

Vedno bolj in bolj se udeležujejo v novi Jugoslaviji v vodstvu svoje ljudske oblasti široke množice delavcev, kmetov in delovne inteligence. Poverjenišva pri OLO se postopoma ukinkajo, zamenjujejo jih sveti državljani, ki bodo veliko boljše reševali življenjsko važna vprašanja gospodarskega in kulturnega dviga množic. Socializem postaja stvarnost, sami betoniramo njegove temelje in zidamo čvrst zid velike stavbe prave svobode, samostojnosti in napredka.

REAKCIJA BI RADA NAZAJ...

To vse ostankom reakcije seveda ni všeč. Nune iz bivšega samostana v Smihelu so razumele decentralizacijo našega gospodarstva in uprave tako, da so zaprosile za vrnitev samostana, v katerem stanuje danes 300 dijakov. Bivša trgovca Cvelbar iz Pre-

kope, Zajc iz Smihela pri Zužemberku (pa tudi nekateri drugi stari preizkušeni trgovci in kramarji) sta začela z vsemi silami delati za ukinitve splošnih kmetijskih zadrug in sta ljudem obljubljala, da bosta po ukinitvi teh zadrug sama odprla trgovine. Duhoščina v Zužemberku so mislili, da je prišel čas, da obnovijo spomenik belogardiščnega izdajstva — cerkev in župnišče na Zafari, ki je med vojno služilo okupatorjem in domačim hlapcem za bunker! Vse to govori dovolj jasno o tem, da si ostanki reakcije zamisljajo demokracijo socialistične Jugoslavije prav po svoje. Pozabili so le, da je naše ljudstvo znalo in bo tudi v bodoče znalo preprečiti vsakemu gospodu reakcionarju njegove bodisi s tako ali drugačno barvo prevlečene želje.

Predsednik izvršnega odbora je obširno poročal o živahnem delu splošnih kmetijskih zadrug v okraju, ki so toplo pozdravile vedno večje osamosvajanje. Vedno več je zanimanja za razne odseke pri kmet, zadrugah se zanimajo za odkupe kmetijskih pridelkov, ki jih lahko svobodno kupujejo in prodajajo. Kmetje so sprostitev obveznih odkupov in prosto trgovino prav tako pozdravili z zadovoljstvom. Posamezni kmetje so po spomladanski setvi posadili in posejali še precejšnje površine s krompirjem, krmnimi rastlinami itd. Kmet se bo v novem trgovskem poslovanju počutil svobodnega, zato njegova vnema, da bi čim več pridelal.

Lep napredek kažejo letos tudi zadrugne ekonomije in obdelovalne zadruge, ki so začele z velikimi gradnjami in z njimi odgovarjajo reakcionarjem in njihovim lažem. Tako je pri nas: vsepovsod rast, veselje in gledanje v jutrišnji dan, vse, kar sovražni napredek, pa bi rado nazaj v kalne vode, mlakuže in smrad preteklosti. Pred odborniki OLO so zato pomembne naloge: skrbeti za resničen napredek kmetijstva in dvig naših krajev tako, kot si to želi delovno ljudstvo.

Predsednik je pred zaključkom svojega poročila omenil tudi slabo plačevanje davkov s strani kmetov. Tarnanje, da ni denarja, ne drži. Od 1. januarja do 30. maja so državna podjetja v okraju izplačala kmetom za razno blago in storitve 15.709.000 din. od kupno podjetje pa za obvezne odkupe 34.980.000 din. V petih mesecih so kmetje torej dobili od države več kakor 50 milijonov dinarjev, neplačanih davkov za leto 1950 in predplačil za 1951 pa imajo 21 milijonov dinarjev. K temu pa je treba še prišteti denar iz lanskega leta in dohodke od prostih prodaj. Nekateri kmetje in obrtniki poslušajo glasove, ki govorijo o popušcanju ljudske oblasti in zniževanju davkov. Pojasniti jim je treba zato, da je vsak dolžan prispevati svoj delež za napredek skupnosti.

ZIVAHNO RAZPRAVLJANJE ODBORNIKOV

Po predsednikovem poročilu so se odborniki precej oglašali k besedi in se zanimali za razne ukrepe, ki so bili izdani v zadnjem času. Posebno jih je zanimal način novega finančnega poslovanja in poslovanje naših podjetij v novih pogojih. Veliko je bilo tudi razpravljanja o osamosvojitvi kmetijskih zadrug, o odkupih in prosti trgovini. Premalo pa je bilo razpravljanja o obveznem odkupu žita. Razgibanje diskusijo je zaklju-

Pred novomeškim gospodarskim sejmom

Dober teden nas loči od druge Okrajne razstave lokalnega gospodarstva in obrti v Novem mestu. Pripravljalni odbor, ki je upošteval izkušnje lanske razstave, obeta le, da več posebnosti in novosti. Prva bo ta, da pripravljajo pravzaprav sejem in ne samo razstavo predmetov. Vsi razstavljeni predmeti bodo napodaj, posebna agencija pa bo na sejm sklepal tako s podjetji, zadrugami kot privatniki pogodbe za les, opeko, peči, perilo, igrače, čevlje, drobne galante, rijske izdelke in nekatere obrtniške izdelke. Razstava oz. sejem v taki obliki je za naše okraje novost in jo bodo prav gotovo zato obiskali tudi mnogi gostje in kupci iz drugih okrajev.

Sprostitev trgovine nalaga našim proizvajalnim podjetjem nove naloge. Ni več važna samo količina, vedno bolj stopa v ospredje kakovost izdelanega blaga. Podjetje, ki izdeluje slabo blago, se bo odslej zmanj hvalilo, da je izpolnilo ta ali oni plan. Polna skladišča slabih izdelkov ga bodo prisilila, da bo — če morda še ni — začelo resno razmišljati, kje dobiti denarna sredstva za nadaljnji obstoj podjetja, kako dvigniti kakovost svojih izdelkov. Zato bo na razstavi posvečena posebna skrb kakovosti razstavljenih izdelkov. Morda je prav to tudi eden izmed glavnih ciljev razstave. Res je, da bomo tudi letos videli spet nekaj novih izdelkov, poudarek razstave pa bo v kakovosti blaga.

Do preteklega tedna je prijavilo svojo udeležbo že 76 domačih republiških, okrajnih in krajevnih podjetij ter obrtnikov, pričakujejo pa, da bo letos razstavljalo vsaj 90 razstavljavcev. Posebno skrb posvečajo razstavi tovarna igrača, Pionir, tekstilna tovarna, Lesno industrijsko podjetje, gozdno gospodarstvo in Čegrad. Domača in državna obrt bosta poleg svojih izdelkov posebej prikazali tudi izdelke vajencev. Komunalna dejavnost bo letos zastopana boljše kakor je bila lani. Razvoj Novega mesta, gradnja in vzdrževanje cest in mostov, stanovanjski fond, gradnja delavskih hiš, regulacija mest in vasi, vodovod, preskrba vasi z vodo, ureditev vodnjakov, napajališč, kopališč in

čil z jedrnatim pregledom političnega stanja predsednik OLO in sekretar okrajnega komiteja KPS Martin Zugelj, ki je poudaril, da moramo biti budni proti delovanju reakcionarnih tipov, ki nam hočejo tudi tokrat škodovati in pačiti bistvo naših uredb in zakonov. Poudaril je tudi, da so novi ukrepi samo potrditev naše dosedanje pravilne poti, ki nam omogoča, da dejansko uresničujemo decentralizacijo in dajemo gospodarstvu vedno bolj proste roke, da bo s še večjo vneto in samovzpodbujo doseglo še večje uspehe.

Okrajna skupščina, kakor odborniki radi nazivajo svoja zasedanja, je nato sprejela poslovnik za delo OLO, odločbo o ustanovitvi okrajne opekarne v Prečni, imenovani pa so bili tudi sveti za obrt, za gostinstvo, trgovino in turizem ter za gozdarstvo. Z novimi člani je bil razširjen svet za komunalne zadeve. Skupščina je sprejela tudi odlok o zapiranju in odpiranju trgovin, saj je v nekaterih krajih kot n. pr. v Zužemberku, vladal v zadnjem času pravi nered v tem pogledu.

Skupščina je zaključila svoje delo z važnimi sklepi, ki so začrtali nadaljnje delo okrajnega ljudskega odbora.

Omeniti pa je treba tudi plačevanje davkov. Obrtniki in večji kmetje ne plačujejo — z izjemami, seveda — davkov tako, kakor bi jih morali ter so s predplačili precej v zaostanku.

Poverjenišvo za komunalne zadeve

Komunalno gospodarstvo se je od zadnjega zbora volivcev široko razmahnilo. Za olepšavo mesta ter ureditev parkov so množične organizacije že pozimi izvolile svet za olepšavo mesta. V sklopu te dejavnosti so letos že obnovili porušene oporne zidove v Gerdesičevi ulici, obnovili so zid v drevo-redu ob Ljubljanski cesti, kjer so bile napravljene tudi male stopnice, oporni zid pred zdravstvenim domom, urejujejo pa se park pred pošto, na Kapucinskem trgu in pred Domom JA. Poleg tega je bilo posutih več ulic z gramozom, za kar se je porabilo preko 200 kubičnih metrov gramozu.

Dela se na razširitev steze med vrtovi v podaljšku Pugljeve ulice — Loka, kjer se prestavlja in obnavlja obrambni zid. Prvotno smo sklenili, da se ta steza razširi na 2 m. Ker pa ne bo mogoče prometa preusmeriti po drugih ulicah ob času, ko se bo tlakovala glavna cesta pri Vratih, sta izvršilni odbor in skupščina MLO sklenila, da se steza razširi na 3 metre in s tem omogoči promet po njej, ko se bo tlakovalo na sektorju Vrat. Pozneje se bo ta cesta uporabljala le kot pešpot in sprehajališče. Prizadetim strankam bo MLO dal v zamenjavo druga zemljišča.

V zvezi z graditvijo mostu preko Krke v Ragov log, kjer bo urejen park, se je moralo prvotno določeno mostišče ob sodišču prestaviti in je komisija določila novo mostišče v Gerdesičevi ulici med mestnim in vojaškim stanovanjskim blokom. Predloženo je bil tudi že predlog za razlstitvev nekaterih parcel v Ragovem logu, ki bodo prišle v postev za park. Dela na mostu so se že začela, gradijo pa pionirska četa JA. Za most je bilo v mestnem gozdu posekanih 235 kubičnih metrov smrekovine in pribl. 40 kubičnih hrastovine za pilote.

Med najvažnejšimi deli, katera je začel MLO, je vsekakor gradnja nove tlakovane ceste. Dosedaj smo prejeli za ta obsežna dela 872.130 kosov granitnih kock, 2896 metrov robnikov, 85 ton cementa, 34-ton apnenčeve moke, 17 ton bitumena, 510 kubičnih metrov peska, 150 kubičnih metrov gramozu, 30 ton premoga, 912 kosov raznih betonskih cevi, 10.220 kg kanalskih rešetk in raznega drugega materiala v manjših količinah iz lokalnih

pod, — vse to obetajo pokazati podjetja in poverjenišva za komunalna vprašanja.

Poleg proste trgovine, ki jo bodo imela na sejm naša trgovska podjetja, bodo na razstavi bogato zastopani tudi gozdarstvo, lovstvo, zdravstvo, ribarstvo, čebelarstvo, reja malih živali, turizem in gostinstvo. Goščišča bodo letos na razstavnem prostoru dana v zakup. Za kulturni prispevek razstavi in sejm bodo z večernimi prireditvami skrbeli novomeški igralci z dvema nastopoma Kovačevega študenta, s koncertom in z veselimi teatrom.

Razstava obeta marsikaj novega. Nanjo se vneto pripravljajo tako državna proizvodna podjetja kakor zasebni obrtniki, ki so tudi lani pokazali mojstrsko znanje. Razstava bo zato tudi ocena napredka naše lokalne gospodarske dejavnosti.

Seja Izvršnega odbora OF za okraj Črnomelj

Pretekli teden je razpravljal okrajni izvršni odbor OF v Črnomlju o novih gospodarskih ukrepih, njihovem odrazu na terenu, o zbiranju odpadkov za našo industrijo, o pomoči Fronte ljudskim odborom in posameznim zadrugam, o organizaciji odkupa sproščenih pridelkov, o razširitvi frontne organizacije ter o nadaljnjem delu Fronte na vasi.

Kakor je bilo razvidno iz poročil, zbira nje odpadkov za našo industrijo lepo napreduje. Organizacijo odkupa in izplačevanja je prevzel okrajni magazin s pomočjo kmetijskih zadrug. Za zbiranje se posebno zanimajo pionirji vseh šol v Beli krajini. Lahko bi bili doseženi še večji uspehi, če bi zadrug in šole prej zvedele za cene posameznih vrst odpadkov.

Medtem so bile v večjih krajih sklicane sektorske konference z vsemi predsedniki, sekretarji in delegati Fronte. Na sestankih so se člani izvršnega odbora OF iz Črnomlja pogovorili z zastopniki krajevnih organizacij OF o nadaljnjem delu Fronte v smislu sklepov zadnje seje.

Sedemdesetletnica gasilskega društva v Dol. Toplicah

Letos poteče 70 let, odkar je bilo v Dolenjskih Toplicah ustanovljeno prostovoljno gasilsko društvo, ki je bilo med prvimi na Dolenjskem. Pomembni jubilej 70 letnice bo gasilsko društvo slovesno proslavilo letos 8. julija. V dolgih letih svojega koristnega in človekoljubnega delovanja je Topliško gasilsko društvo rešilo milijonske vsote ljudskega premoženja in preprečilo mnogo požarov.

Med vojno društvu ni bilo prizaneseno. Tudi nad gasilskim imetjem se je šopiril okupator, tako ga je bilo precej orodja uničenega, vendar pa je po vojni društvo kmalu nadomestilo vse, kar je bilo uničenega ali izgubljenega. Vsak čas je pripravljeno pomagati bližnjemu in skupnosti v nesreči. Zato bo proslava 70.letnice obstoja društva pomemben praznik partizanske Topliške doline, na katerega se društvo že zdaj skrbno pripravlja.

D. G.

PREBERI!

1 tona volne stane v inozemstvu 300.000 deviznih dinarjev; 1 tona vlaken iz starih volnenih krp stane 90.000 deviznih dinarjev — prihranek 210.000 deviznih dinarjev.

Delo novomeškega Mestnega ljudskega odbora (Poročilo na zbiri volivcev v maju 1951) (Nadaljevanje)

Prosveta in kultura

Kulturno prosvetno življenje v Novem mestu je dokaj živahno vključeno objektivnim težavam, ki se izražajo predvsem v pomanjkanju prostorov. V ta namen je v proračunu MLO za leto 1951 predvidenih 931.000 din. torej 281.000 din več kot v letu 1950. S povečanjem proračuna je tudi naraslo število društev in ustanov, ki jih MLO podpira. MLO popolnoma vzdržuje osnovno šolo in otroški vrtec. V stavbi osnovne šole je nastanjenih 15 raznih ustanov in šol in je zato vzdrževanje zelo oteženo. V otroškem vrtcu je v oskrbi 70 otrok, večinoma po ves dan, ostali pa samo po nekaj ur dnevno. Za vzdrževanje vrtca je v proračunu MLO predvidenih 294.000 din.

Novomeško gledališče je dalo v zimski sezoni 4 gledališke premiere z več predstavami, ki so bile prav dobro obiskane. V začetku leta 1951 je MLO prevzel v svoje upravljanje ljudsko knjižnico in zanjo določil v proračunu 116.000 din. Ta znesek se bo uporabil prvenstveno za nabavo novih knjig in za honorar knjižničarjem.

Za novomeški muzej je bila preurejena v ta namen ena soba v prostori, kar pa ne bo zadostovalo vsem potrebam.

Ljudska univerza je bila v zimski sezoni številno obiskana in je imela velik uspeh.

V tem času sta bili prirejene dve razstavi. Prešernova v leseni baraki na Florjanovem trgu in razstava za 10. obletnico OF v domu JA.

Letos bi bilo potrebno predvsem obnoviti staro Križatičjo, v katero bi se namestila študijska knjižnica in bi s tem razbremenila osnovno šolo.

Finance

Po proračunu za leto 1950 je imel MLO na razpolago 2.924.000 din. Toliko so namreč znašali v preteklem letu proračunski dohodki in izdatki. S skrajno štednjo predvsem pri administrativnih izdatkih je bilo od tega proračuna prihranjenih 909.855 din. dočim so bili prorač. dohodki celo preseženi za več kakor

1.500.000 din. MLO seveda ni mogel kriti iz proračuna vseh svojih velikih potreb in to predvsem ne investicijskih del. Za pokritje investicij, to je za gospodarsko izpopolnitev podjetij, za gradnje in popravila splošno koristnih naprav je imel MLO poleg proračuna na razpolago še izvenproračunska sredstva iz dobičkov mestnih podjetij. Vsa ta sredstva so v minulem letu znašala 10 milijonov 737.000 din. Od tega zneska je bilo porabljenih 7.137.000 din, ostanek 3.600.000 pa bo porabljen letos. Od omenjenega zneska je bilo uporabljenih čez 5.000.000 din za gospodarski dvig mesta in razširitev mestnih podjetij. Za mestni vodovod je bilo porabljenih 1.150.000 dinarjev, za preureditev in opremo otroškega vrtca 176.000 din, za stopnišče pri bivši Grilčevi hiši 30.000 din in za stanovanjsko hišo približno 500.000 din.

Za leto 1951 znaša mestni proračun 3.863.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Tudi v letošnjem letu se bodo iz rednega proračuna pokrile samo redne potrebe MLO, t. j. mestna administracija, vzdrževanje prosvetnih in kulturnih ustanov, izplačevale se bodo podpore za soc. skrbstvo itd. Za razne preureditve in popravila mestnih hiš, potov in raznih naprav pa bo MLO tudi v letošnjem letu imel na razpolago tkim izvenproračunska sredstva, ki mu jih ustvarjajo dobički podjetij. V ta namen bo imel MLO letos na razpolago približno 13 milijonov dinarjev, ki jih bo porabil predvsem zato, da se končno dogradi mestna stanovanjska hiša, za obnovu vodovoda, asanacijo mestne klavnice, za popravilo opornih zidov, za razširitev Pugljeve ulice, ureditev parkov in nasadov, za popravilo raznih mestnih hiš ter bo po možnosti — v kolikor bodo sredstva še zadostovala — uredil tudi ljudsko knjižnico, popravil Križatičjo itd.

Za tlakovanje državne ceste skozi mesto je imel MLO že v preteklem letu na razpolago 7 milijonov din iz okrajnega proračuna. Od tega zneska je bilo lani porabljenih pribl. 4.000.000 din predvsem za nakup materiala. Letos je za cesto znanokrat odobrenih 6 milijonov din, kar se bo tudi pokrilo iz okrajnega proračuna. Jasno je, da je ta znesek veliko premajhen, vendar pa upamo, da nam bo po potrebi zvišan v toliko, da bodo dela lahko nemoteno potekala.

Skrb ljudske oblasti za učence v gospodarstvu

Sole učencev v gospodarstvu so pri nas nov tip šol, ki se šele uveljavljajo in še nimajo povsod tradicije. Zajemajo pretežno število mladine, ki se uči posameznih strok. Orga. nize se s celoletnim poukom ali pa so trimesečne s strnjanim poukom. Rodile so jih potrebe pospešenega razvoja našega gospodarstva z izvajanjem petletnega plana.

Širše ljudske množice jih še malo poznajo, ter jih zamenjujejo z obrtno, nadaljevalnimi šolami v stari Jugoslaviji, od katerih se pa sedanje šole močno razlikujejo po demokratičnosti in vsebini. Sedanje strokovne šole dajejo poleg praktičnega dela osnovo širše izobrazbe in podlage za lažji in boljši napredek pri njihovem strokovnem delu.

Po vojni, ko so bile potrebe največje, se pri vstopu v obrt ni dosti gledalo na šolsko predizobrazbo vajencev. Danes, ko je izbire dovolj, so tudi zahtevne večje. Za vstop v obrt se bo na splošno zahtevalo 6 razredov osemletke ali 2 razreda gimnazije.

Kot pri vsaki novi stvari, se morajo boriti tudi te šole z začetnimi težavami. Med najhujše moramo šteti pomanjkanje lastnih zgradb. Vse strokovne šole gostujejo v osnovnih šolah, kjer so večinoma neprimerni prostori, klopi in oprema ter pozimi slaba razsvetljava in kurjava. Učelnice so na razpolago le popoldne in še te ne v zadostnem številu. Tako mora biti pouk za 250 učencev na strokovni šoli v Novem mestu v 3 turnusih po 14 tednov. Učenci imajo zaporedoma 8 ur pouka dnevno, kar je za učence kot ročne delavce veliko preveč. Razen tega so nekateri zaposleni še dopoldne v delavnici, kar po predpisih obrt, zakona ne bi smeli biti. Večina jih stanuje izven mesta in se dnevno vozijo domov z vlakom ali s kolesi tudi po 10 km daleč. Doma tudi niso prosti in morajo prijeti tudi za marsikako delo. Zato ni čudno, da se ne učijo in da pridejo v šolo že utrujeni in neprespani in da pouku težko sledijo. Za te mlade ljudi je to prevelik napor, poleg tega, da nimajo opoldne tople hrane.

Odpomoči bi se dalo temu edino s tem, da bi bili v krajih, kjer je šola, tudi inter-nati za oddaljene učence, kjer bi imeli pravilno vzgojo in dovolj časa za učenje. Slične prilike so tudi v Crnolju in na drugih šolah te vrste.

Nadaljnja ovira za uspešen pouk je bila neenaka in na splošno prenizka šolska predizobrazba učencev. Ta pomanjkljivost se je kazala zlasti pri računstvu in slovenščini. Nekateri so komaj brali in slabo pisali, pri računstvu niso poznali poštevanke. Taki učenci silno zavirajo pouk. Pri tem pa moramo upoštevati, da učenci niso sami krivi svojega neznanja, ker so se šolali med vojno, ko ni bilo rednega pouka. Z dobro voljo in vztrajnostjo so si nekateri pridobili toliko znanja, do so šolo uspešno dovršili.

Uspešen pouk ovira pomanjkanje stalnih predavateljev za splošne in za strokovne predmete, kateri bi se v strokovno šolo in njeno problematiko dosti bolj poglobili kakor honorarni učitelji.

Uspehi bi bili tudi tedaj boljši, ko bi učni odnose. Nekateri vidijo v vajencu samo objekt izkoriščanja in so nevoščljivi, da bi se vajenec več naučil nego so se oni sami. Šola se jim zdi čisto odveč in zato ne pošiljajo učencev redno v šolo, ali pa jih zadržujejo, da jo zamujajo. Sicer je takih mojstrov čedalje manj, so pa še posamezni.

Ker je teoretiški pouk v šoli tesno vezan

s praktičnim delom v delavnici, je zato popoln uspeh zagotovljen le tedaj, če se šola poveže z delavnico oziroma z mojstrom. Po različnih krajih so se med letom vršili sestanki z vajenci in mojstri, predavatelji in starši učencev. Iznešeni so bili vsi aktualni problemi in sklepi, ki so pripomogli do zblizanja in do izboljšanja stanja v šoli. Pri znati je treba, da so imeli nekaj časa tudi mojstri težko stališče do vajencev, ki so si domisljali, da je sedaj nastopil čas, ko lahko počenajo kar se jim zljubi. Sklicevali so se samo na pravice, niso pa hoteli dosti slišati o dolžnostih.

Na Dolenjskem so obstojale v šol. letu 1950/51 nižje strokovne šole v Crnolju, Metliki, Kočevju, Stični, Novem mestu in St. Jerneju. V Stični ni bilo zajetih zaradi razbitosti terena dovolj učencev; ker ni bilo pouka strokovnih predmetov, se je šola s 15. I. 1951 ukinila.

Kljub vsem nedostatom in pomanjkljivosti, stisniti so bili letošnji učni uspehi na strokovnih šolah na splošno mnogo boljši od lanskih. Uspehi je bil boljši, ker je bil na šolah uveden strožji red in disciplina, ker so se zvišale zahteve po splošnem strok. znanju in ker so se tudi predavatelji letos bolj potrudili. S tem stanjem se pa kljub temu ne moremo zadovoljiti, ker se mora raven šole in znanje učencev še dvigniti. Obstojajo še vedno objektivne ovire, dokler ne bo za učence preskrbljeno, da bodo imeli strnjene pouk z internatsko vzgojo. Za razvoj strokovne šole v Novem mestu in Kočevju je nujno, da dobita lastni zgradbi in da se nameste na obeh šolah stalni predavatelji.

Tudi na Dolenjskem bodo proslavili učenci 24. junija svoj »Dan učencev v gospodarstvu«. V ta namen so bili sestavljeni na OLO iniciativni odbori, v katerih sodelujejo zastopniki šole, delavskega sveta, socialnega skrbstva, obrtne zbornice, poverjenstva za lokalno industrijo in mladinske organizacije. Naloga teh odborov je, nuditi mladini za ta dan čimveč kulturnega razvedrila, da bo čutila, da je to res njen praznik. Predvsem velja ta proslava za one učence v gospodarstvu, ki zaradi oddaljenosti ne obiskujejo šol in posejajo v poletnih mesecih tečaje. Na Dolenjskem je največ takih vajencev v Suhi krajin; na vsem teritoriju jih je preko 100.

Solsko leto se bo slovesno zaključilo 24. VI. Tedaj bodo prejeli učenci spričevala, pohvale in nagrade. Na sporedu imajo razne rajalne nastope, recitacije, piske in baletne točke ter prizorčke in igre, ki jim jih bodo priredili odseki kulturno-prosvetnih društev. Nekateri šole kot v Novem mestu, St. Jerneju in drugod bodo privedle tudi razstavo šolskih in ročnih izdelkov učencev.

K slovesnosti bodo povabljeni starši, učni mojstri, zastopniki oblasti, podjetij in množičnih organizacij. Istega dne bodo sprejeti najboljši učenci pri predsedniku OLO in pri sekretarju KP.

Naslednji dan so predvideni izleti v prirodo. Iz Novega mesta in Žužemberka gredo učenci v Vintgar in na Bled, iz St. Jerneja pa v Split, da spoznajo in vzljubijo svojo ožjo in širšo domovino.

Nekdaj so obrtni naraščaj zapostavljali in omaloževali, danes, v socialistični družbi, ga pravilno upoštevamo in cenimo in zato mu nudi ljudska oblast vse, kar je potrebno za njegovo strokovno, idejno in splošno izobrazbo. K.

Pismo z mladinske proge

Banja luka v juniju

Naše delo na letošnji mladinski progi je eno samo veliko tekmovalje. Na rojstni dan maršala Tita smo se pripravili prav slovesno. Tudi III. slovenska MDB »Mihe Marinka« ni zastajala za drugimi brigadami, ko je šlo za nove zmage na progi. Tekmovalo je vseh 130 mladinskih brigad. Med njimi šteje naša 78 brigadirjev in brigadirke; dosegali smo vse dnevne norme, hkrati pa smo jih prese-gali in imeli lepe uspehe tudi na drugih poljih. Pri urejevanju naselja smo dali čez 530 prostovoljnih ur za napravo odrin in tribune, strokovna skupina pa je naredila več desetnih kosov različnega orodja. S sosednjimi brigadami smo bili v najlepših stikih. Vse zale so nas skupne kulturne prireditve, utrjevalo se je bratstvo med brigadami.

Na predvečer 25. maja je naša brigada na trasi proge pripravila ogromen kres, ob katerem nam je član štaba brigade očrtal življenjsko pot in delo tovariša Tita. Po govoru smo zaplesali okoli ognja in z živahno pesmijo proslavili veliki dan. Šest brigadirjev je dobilo diplome kot priznanje najboljšega dela v tekmovalju.

Naše tekmovalje se nadaljuje do 7. julija, ko mora steči proga na prvih 23 kilometrih. Ta obveza nam je vsak dan pred očmi; zato ni ovir, ki jim ne bi bili kos. Z mladostnim poletom gremo k novim zmagam za lepše življenje naših narodov.

3. junija smo imeli ob zaključku del prve izmene na III. deonici lepo celodnevno prireditve. V dopoldanskih urah je bila fizikalna parada brigadirjev I. sektorja na 30 km proge. Po paradi je bil simbolični prikaz mladinske proge in prvega vlakca, ki bo do 27. julija — dneva ljudske vstaje v Bosni in Hercegovini — vozil že na 30 kilometrih proge. Sledili so lahkoatletski nasto-

pi, ki so pokazali lepe uspehe. Najboljše uspehe so dosegli brigadirji Preloške brigade. V teku na 1500 metrov je zmagal Stan-ko Lapornik iz Štajerske brigade s časom 5:14,4, v metu krogle pa z rezultatom 11,85 m.

V skoku v daljino je brigadirka Marica Zganjar dosegla 3,45 m, v višino pa 1,10 m. Do četrte ure popoldne so se na obširnem prostoru razlegale pesmi, plesali smo razna kola in imeli drugo razvedrilo. Nato je član glavnega štaba mladinskih delovnih brigad na progi Doboj—Banja luka odprl tekmovalne kulturno-umetniške skup. Začelo se je z daljmatinsko pesmijo Mornar, ki je žela bogat aplavz. Sledila so kola, plesi, recitacije, pesmi itd. Brigadirji iz štajerske brigade so v pesmi in recitacijah prikazali borbo za izgradnjo socializma. Nastopili so tudi s toč-ko »Mat« in z recitacijo Jutro na progi.

Pestre so bile razne narodne noše v bogatih barvah in oblikah. Mladinci iz Pečke brigade so vse navdušili s plesom v značilnih šiptarskih oblekah.

Sledil je razglas udarnih in pohvaljenih brigad. Druga minerska MDB je bila pro-glašena za udarno brigado, štajerska brigada se je vrnila domov že tretjič z udarniškim naslovom, naša brigada pa je bila drugič pohvaljena. Prehodno zastavo glavnega štaba mladinskih delovnih brigad je prevzela Uži-ka brigada, ki je dosegla najboljše uspehe.

V svoje naselje smo se vrnili polni dobre volje in novih moči za našo progo.

Franc Vodnik

IZ STARIH KRP NOVO BLAGO!

1 tona bombaža stane na svetovnem trgu danes 80.000 deviznih dinarjev, 1 tona vlakn iz starih bombažnih cunj stane 49.500 deviznih dinarjev — prihranek 30.500 deviznih dinarjev.

O nekaterih vprašanjih šolstva v novomeškem okraju

Pomanjkanje učnih prostorov in učnih moči je v novomeškem okraju še vedno občutno. Dokaj je še krajev, kjer sploh ni šolskih stavb, pač pa se nahajajo razredi v neprimernih prostorih privatnih stavb kot n. pr. v Ratju, Sela-Hinjah, Smarjeških topli-cah, Skočjanu in drugod. Na vseh šolah v okraju manjka še najmanj 51 učnih moči. Posledica tega je, da je pretežna večina prosvetnih moči preobremenjena z delom, učni uspehi pa niso taki, kot bi lahko bili pri večji zasedbi mest in seveda tudi bolj pri-mernih prostorih. Priznati je treba, da je po-zrtvovalnost učiteljstva (razen redkih izjem) res velika in da mnogi učitelji vlagajo obilo naporov za izvrševanje svojega poklica. Strokovna usposobljenost nekaterih mlajših moči ni še popolna, kar gotovo slabo vpliva na učne uspehe. Po sklepu druge seje Sveta za prosveto in kulturo so se na srednjih šolah med letom ustanovili posebni aktivni za strokovno izpopolnitev kadra. Takih aktivov je bilo na srednjih šolah 6, na osnovnih šolah pa dva. Pokazalo se je, da je tak način strokovnega izpopolnjevanja zelo uspešen, zato se bo v prihodnjem letu število aktivov na vseh šolah povečalo.

Obiski na šolah še ni povsod zadovoljiv in je bilo treba nekaj staršev, ki neredno pošiljajo svoje otroke v šolo, tudi kaznovati. Vsekakor bi bilo na mestu zakon o obveznem posejanju šole bolj strogo izvajati, kajti v največ primerih izostajanju iz šole niso vzrok objektivne težave, pač pa malomarnost in neodgovornost staršev do svojih otrok. V tem pogledu bi lahko veliko več storili ro-diteljski sestanki, katere pa večkrat poded-njujejo. Nov način sklicevanja roditeljskih sestankov po posameznih vaseh, kot so to v letošnjem letu poizkusili v Stopičah in St. Jerneju, se je izkazal kot zelo primeren. Obisk na šolah se je zboljšal, posebno na nižji gimnaziji v St. Jerneju. Ta nižja gimna-zija je letos dosegla najboljše uspehe v ok-raju. Dober obisk je tudi na nižji gimnaziji v Žužemberku, čeprav hodijo posamezni učen-ci po 9 in več km daleč vsak dan v šolo.

BELA KRAJINA SE JE ODDOLZILA SPOMINU SVOJEGA VELIKEGA SINA

V nedeljo, 17. junija je bilo na Vinici ob Kolpi slavnostno odprtje spominke plošče na rojstni hiši pesnika Otona Zupaniča in dveh muzejskih sob. O pomembnem kulturnem dogodku bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

KUD „Obrtnik“ iz Ljubljane v Novem mestu

V soboto, 2. junija smo imeli v gostih moški zbor kulturnega umetniškega društva »Obrtnik« iz Ljubljane, ki je priredil koncert umetnih in narodnih pesmi v Domu ljudske prosvete. Prireditve se je vršila pred skoraj polno dvorano, ki pa jo je napolnila za običajne prireditve povsem druga publika. Ceravno obrtniški stan kulturno prosvetne prireditve kaj slabo poseja, se je koncerta

„Princeska in pastirček“ na Topliškem odru

Dijaki nižje gimnazije v Dol. Toplicah so s sodelovanjem najmlajših iz osnovne šole pod vodstvom tov. Bajčeve kot uvod v proslavo Tedna matere in otroka uprizorili Go-llievo mladinsko igr »Princeska in pastir-ček«. Igra, ki je z mladimi igralci zahtevala mnogo truda in potrpljenja, je nad vse pričakovanje dobro uspela. Vsi mladi igralci, katerih večina je bila prvokrat na gledališkem odru, so se dobro živeli v svoje vloge ter so bili zlasti nekateri prav posrečeni. Zlasti je ugajal mladi pastirček, učenka IV. razreda osnovne šole Strumbelj Agica, ki je s svojim ljubkim in temperamentnim glasom in nepriljubno igro navzoče naravnost očarala. Prav je, da se je deklica z dovoljenjem staršev prijavila v glasbeno šolo, ker bi bilo škoda glas in njene glasbene nadarjenosti, če je ne bi že v mladih letih uvažali v lepo glasbeno umetnost.

Vsi navzoči so imeli od prireditve lep užitek in žele, da bi jih mladi igralci še večkrat razveselili z lepimi prireditvami Gr.

Proga Doboj—Banja luka pričakuje novih mladinskih brigad

Letošnja mladinska proga ni nič manjšega gospodarskega pomena kakor sta bili progi Samac—Sarajevo in Brčko—Banovići. Njen pomen raste hkrati z vedno bolj razširjeno industrijo v bogatem središču Bosne in Hercegovine.

Tudi mladina novomeškega okraja ni zaostala za drugo mladino naše republike. Ze 29. aprila je odšlo na progo 20 mladincev in mladink, ki nam ponosno pišejo, da dnevno presegajo naloge, da so udarna četa ipd. Treba pa jim bo kmalu poslati zameno, saj jim bosta kmalu potekla dva meseca na progi. Starši in mladina, vsi moramo vedeti, da imamo dolžnosti do skupnosti in da se moramo pravočasno pripraviti na organiziranje nove skupine, ki bo zamenjala naše mladince.

Kakor vsako leto, bo tudi letos sodelovala mladina ekonomskega tehnikuma, učiteljskega in novomeške gimnazije v mladinskih akcijah. Ze 28. junija bo odšla na pot srednje-

Povprečni učni uspehi bodo letos boljši kot lansko leto, čeprav bodo odstotki nekoliko nižji vsled strožjega ocenjevanja. Negativno vpliva na učne uspehe pomanjkanje učnih pripomočkov in učil. Napredek fizikulture ovira enostranost in pomanjkanje prostorov. Petje na šolah se je izboljšalo. Pri poučevanju petja na osnovnih šolah so te-žave, ker precej mladega kadra ne zna nobenega instrumenta. Kaže se potreba po organiziranju pevskih tečajev v okrajnem me-rilu. Nujna bi bila večja kolektivna odgovor-nost vsega kadra na šoli za učne uspehe.

Posamezni oddelki višje gimnazije v No-vem mestu so prenatrpani. Za sprejem na gimnazijo, kamor še vedno prihaja dokaj slabega materiala, bo treba vpeljati strožje mere. Precejšen je naval na učiteljske, kar je treba samo pozdraviti, ker bomo na ta način prišli do domačega strokovnega kadra; vendar pa so velike težave s prostori šole, manjka pa tudi proforskega kadra.

Uspehi šole za učence v gospodarstvu v Novem mestu niso zadovoljivi. Evidenca v šoli je pomanjkljiva, je pa tudi več drugih pomanjkljivosti. 8-urni pouk na šoli se ni izkazal za primeren. Potrebni reorganizacijski ukrepi za to šolo so že bili predlagani na ministrstvo za prosveto.

Poseben problem so šolski vrtovi in igrišča. Posamezni ljudski odbori ne kažejo dovolj ali pa prav nobenega razumevanja zamj. Tako je na primer v Smarjeti krajevni ljud-ski odbor dal v najem šolsko zemljišče, pri-merno za igrišče. Podobna primera sta v Beli cerkvi in Drči. Igrišča so ali neurejena ali jih v največ primerih sploh ni. Pionirski sveti so po navadi le na papirju. Tudi tu bo treba več vztrajnega dela, ustanoviti pa je treba tudi razne fizikalne in druge krož-ke za pionirje. Pri osnovni šoli Dvor in Be-la cerkev sta tik šole pokopališči, kar je skrajno nehygienično in bo treba nekako pre-urediti.

O vseh teh in še drugih problemih šol-stva in prosvete v okraju, kakor tudi o na-predovanju posameznih prosvetnih delavcev, premestitvah posameznih moči, bodisi po last-ni želji ali službeni potrebi, o nagradah naj-boljšim učencem in učiteljem, o letovanju otrok in drugih vprašanjih prosvete, je raz-pravljaj na svoji tretji seji Svet za prosveto in kulturo pri OLO dne 4. junija ter sprejel ustrezne sklepe.

svojih ljubljanskih tovarišev na pobudo pred-sednika obrtniške zbornice tov. Adama Ivana z majhnimi izjemami častno udeležil.

Spored je obsegal 21 umetnih in harmo-niziranih narodnih pesmi, ki jih je 44 članski zbor podal še precej dobro v interpe-taciji pevovodje Candra. Pozdraviti je predvsem dejstvo, da sploh obstoja taka obrtniška formacija, ki se disciplinirano trudi za čim večji procvit tudi na kulturno umetniškem polju svojega stanu. Vendar pa si bo tudi ta zbor kmalu zapel svojo labodjo pesem, če ne bo pomnožil svojih vrst z mladim kadrom kakor marsikje, a posebno pa še pri nas v dolenjski metropoli, ki ima na žalost še staro pevsko tradicijo.

V glavnem je zbor izpolnil svoje odpo-slanstvo in je bila publika s programom in izvedbo zadovoljna. Umetniškega užitka se-veda ni bilo, ker je bil program po večini podan interpretacijsko precej samovoljno in neučinkovito, zelo pa se je čutila tudi ne-uravnovešenost in raznobarnost glasov.

Ker je dvorana slabo akustična, kar smo občutili že pri nešteti koncertih, je nujno misliti na to, da se vendar že enkrat uredi primerna in pokrita koncertna soba, kar bi akustiko izdatno izboljšalo. Novomeškimi obrtnikom pa priporočamo, da sledijo zgledu svojih ljubljanskih tovarišev in se začno tudi oni udeleževati na kulturno prosvet-nem polju pa naj bo to z ustanovitvijo raznih odsekov (pevski zbor, drama itd.), ali pa z množičnim sodelovanjem pri cen-tralnem in vodnem društvu »Dušan Jereb« v Novem mestu.

S. S.

šolska brigada, ki bo zamenjala kmečko mla-dino. Mladina iz šol bo na delu mesec dni, pravijo pa, da bodo prav zato še bolj po-zrtvovalni.

Dela na progi s tem seveda še ne bodo zaključena. Tudi srednješolsko mladino bo treba na progi, ki potrebuje veliko zdravih in delavnih ljudi, zamenjati. Obveza novo-meške mladine je, da bo dala letos na progo 80 mladincev iz vasi in 120 iz šol. 1. av-gusta bomo poslali na progo 30 mladincev, 1. oktobra pa spet 30. Teh 60 mladincev in mladink bo iz vrst kmečke mladine. Ze zdaj se moramo pripraviti, da bodo naše obveze izpolnjene. Dokazali bomo s tem, da se mla-dina novomeškega okraja zaveda dolžnosti do Partije in tovariša Tita, prav tako pa tudi do svetlih vzgledov, ki jih je v letih vojne dala mladina našega okraja za osvoboditev do-movine.

Ludvik Kebe

POŽAR IZ NEPREVIDNOSTI

Dne 29. maja je okoli šestih zvečer nenadoma nastal požar v čebelnjaku Ane Bregar iz Goriške vasi št. 5 pri Skočjanu. Požar je povzročila lastnica sama zaradi neprevidnosti. Ko so rojile čebele, je kadila z navadnimi cunjami okoli njih, nato pa je čebele in ogorke cunj spravila v čebelnjak, ga zaprla in odšla po svojih opravkih domov.

V dobri uri po tem dogodku je požar dobesedno upepelil čebelnjak, 24 panjev s čebelarji in z vsem spomladanskim medom. — Vidimo, da so ljudje še vedno premaio previdni. Lastnica trpi 400.000 — dinarjev. škoda. Se težje je to, ker lastnica čebel sploh ni imela zavarovanih pri DOZ.

Cepprav v čebelnjaku ni kurilnih naprav, električnih vodov, niti kadilca ali otrok, ki bi se igrali z vžigalicami, lahko malenkostna neprevidnost povzroči ogromno škodo.

Požar so gasili domačini in prostovoljna gasilska četa iz Skočjana, ki pa niso mogli navzlic požrtvovalnosti ničesar rešiti.

Stane Arko

VZGLEDEN CLAN FRONTE V ROSALNICI

Karel Sever je med najdelavnejšimi frontovci v Rosalnicah. Zda je zaposlen pri Zito fondu, rad pa se je doslej vedno odzval vsakemu delu v vrstah Fronte. Lani je delal mesec dni v gozdarski brigadi v Straži pri Novem mestu, kasneje je bil mesec dni v Kočevskem Ribniku v frontni brigadi. Tretjič je bil v brigadi pri košnji sene za državno posestvo Planina, letos pa je na čast 10. obletnice ustanovitve OF pomagal pri gradnji inštituta za hidrogradnje v Ljubljani, kjer je bil tudi odlikovan z odličjem za zasluge Narodne fronte Jugoslavije.

BREZ SODELOVANJA GOZDARJEV IN GOZDNIH DELAVCEV NE BO SLO

Pretekli teden so se zbrali v Novem mestu upravitelji in logarji gozdnih uprav z direktorjem gozdnega gospodarstva ter šefi manipulacij in sekcij z upravo direktorije LIP. Pogovorili so se o pogodbi, ki jo bo podpisalo kot prodajalec lesnih mas v gozdu gozdno gospodarstvo, kot kupec pa lesno-industrijsko podjetje Novo mesto.

Direktor gozdnega gospodarstva Dušan Mulej je opozoril na napake in škodo, ki so jo doslej delali nekateri brezvestni delavci s slabim čuvanjem podmladka, kakor

tudi s slabo kakovostjo izdelkov. Po potrebnem je bil zato posekan prenekateri kuhki neizkazanega lesa od leta 1946. dalje, marsikje pa so delavci sekali tudi nedozorlad podmladek. Puščali so se previsoki štori, s čemer je šlo veliko lesa v izgubo. Premalo se je skrbelo za beljenje hlodov kot vrhov, zato se je marsikje razpasel lubadar, največji sovražnik smrekovega lesa.

Opustiti bo treba tudi stare navade, da lubje ni nič vredno in zato ni potrebno debel lupiti. Lubje je treba varčno izdelovati in ga odvažati iz gozdov, saj dobimo za prostorninski meter lubja 160 deviznih dinarjev na svetovnem trgu. Potrebujemo pa ga tudi doma, če hočemo, da nam bodo tovarne usnja izdelovale prvovrstno usnje.

Na sestanku je bilo sprejetih več važnih sklepov o povezavi med lesno-industrijskim podjetjem in gozdnim gospodarstvom. Tako n. pr. tudi sklep, da bodo odslej koristniki, ki uporabljajo gozdne ceste, plačevali določeni prispevek LIP, ki ceste popravlja s svojimi delavci. Vse sklepe pa bo treba sporočiti vsem delavcem v gozdovih, saj se tičejo vseh, ki so zaposleni v gojenju gozdov in v lesni proizvodnji.

F. M.

»PIONIR« POMAGA ZADRUŽNIKOM

V sredo, 13. junija so delavci mehanične in kleparske delavnice obiskali zadrūznike v St. Petru. Ob tej priliki so jim popravili plug črpalko za vodo, 3 škropilnice, zakrpali so 53 loncev, popravili vile, več ključavnic in drugega orodja. Z njive so zvozili deteljo in jo zložili v kozolec. Na zaključku so podarili zadrūznikom knjižno omaro s knjigami, ki so jih kupili za denar, zbran za oddane odpadke v Tednu zbiranja odpadnega materiala. Zadrūzniki so delavce lepo pogostili in se jim zahvalili za pomoč, ti pa so jim obljubili skorajšen obisk soboslikarjev podjetja, ki jim bodo poslikali stanovanja. 13 delavcev je opravilo 65 prostovoljnih delovnih ur.

R.

POPRAVEK

K članku »Spitalska draga pri Metliki«, objavljenem v Dolenjskem listu 8. junija v stolpcu »Za veste«, pošiljam sledeči popravek.

Ni resnica, da bi jaz siromaku računal za dan oranja 4000 din. Popolnoma neresnično je tudi, da bi jaz komu prodal pšenico za seme, ker sem lansko jesen sam kupil vso pšenico za seme, ker sem jo sam pridelal samo majhno količino, katera pa ni bila za seme. S člankom mi je pisec očividno mislil zlonamerno samo škodovati oz. nabiti čim višji davek. Svetujem piscu, naj skrbi, da bo njegovo zemljišče tako obdelano kot je moje ter naj plača davek v višini kakor ga jaz. — Nimam ničesar proti zdravi kritiki, sem pa odločno proti temu, da bi se tisk zlorabljal za obrekovanje in žalitve poštenih ljudi.

Oberman Anton
Spitalska draga pri Metliki

Ali potrebujete

les, opeko, peči, perilo, čevlje, igrače, galanterijske izdelke, razne obrtniške izdelke?

OGLEJTE SI

NOVOMEŠKI GOSPODARSKI SEJEM

OD 30. JUNIJA DO 9. JULIJA 1951, NA KATEREM SE BODO SKLEPALE POGODBE ZA NAKUP IN PRODAJO IZDELKOV

CENE NA TRGU V NOVEM MESTU IN ČRNOMLJU

Ko je KLO vprašal na okraju, čemu so sposobni, da bi vodili zadrugo in da ne bodo Novomeški trg je povprečno dobro založen. Jajca so po 10 do 12 din, mleko 25 do 30 din, črešnje 60 do 80 din kg, jagode 60 din liter, jurčki 80 din kg, orehi 60 din liter, enotna moka 65 din liter, pšenica 90 din liter suho meso 320 din kg, ješprenj 100 din liter, kuhano maslo 500 din liter, prosena kaša 90 din liter. Na trgu je vedno dovolj domačega platna po 550 do 600 din meter, ne manjka tudi razne drobne galanterije.

V trgovini zadrūznega sklada so bile naslednje cene: jajca 9 do 10 din, suho sadje 65 din kg, črešnje 40 din kg, med 390 din kg, (v poslovalnici KZ 422 din kg), mast 430 din kg, vino 130 din liter, žganje 400 din liter, krompir 25 din kg.

V mesni trgovini so prodajali solato po 25 din kg, staro čebulo 120 din kg, grah v stročju 30 din kg, črešnje 40 din kg. V poslovalnicah okrajnega magazina se dobi lepa stara čebula po 110 din kg, cena sladkorja v prosti prodaji je padla od prejšnjih 600 din na 560 din kg. Prav tako se je pocenilo goveje meso od 220 na 190 din kg.

Sejmišče: Dovo mladih prašičkov v ponedeljek, 11. junija zaradi dežja ni bil tako velik kot običajno. Cene so šle še nekoliko navzdol. Mladi pujski (5-6 tednov stari) so se prodajali po 1600 din komad, 6-8 tednov stari po 1800 do 2100 din komad, 8 do 10 tednov stari po 2500 do 2800 din komad.

Crnomaljski trg: Kljub slabemu vremenu je bilo 7. junija na trgu precej blaga po naslednjih cenah: čebula stara 300 din kg, jajca 10 din komad, prosena kaša 140 din liter, ješprenj 160 din liter, suhe slive 80 din liter, suho sadje 30 din liter, črešnje 60 din kg.

V trgovini okrajne zveze kmetijskih zadrug so bile naslednje cene: med 360 din kg, mast 360 din kg, suha slanina 350 din kg, črešnje 44 din kg, solata 25 din kg, jajca 8 din, koleraba 46 din kg.

Odkup mleka bi se lahko zboljšal, če bi bil organiziran reden odvoz, tako pa preskrba potrošnikov, kateri ne dobivajo mleka neprestano pri kmetu, precej šepa. Cena je v mlekarni 24 din, pri privatniku pa 30 din.

Zivina: Dogon živine na sejme v Vinici dne 4. junija, v Metliki 5. junija in v Crnomlju 7. junija je bil posebno na prvih dveh izredno velik. Cena je visoka in zaradi tega ni bilo skoraj nobenih kupčij. V Crnomlju se je prodalo nekaj klavne živine po 80 do 90 din kg žive teže. Prav tako je čvrsta cena mladih pujskov. Izpod 3000 din skoraj ni bilo svinčeta.

Redni sejmi za živino so vsak prvi ponedeljek v mesecu na Vinici, vsak prvi torek v mesecu v Metliki in vsak prvi četrtek v mesecu v Crnomlju.

Z ZBIRANJEM ODPADKOV
POMAGAMO SEBI IN INDUSTRIJI

GIBANJE PREBIVALSTVA V MAJU

V mesecu maju se je v novomeškem okraju rodilo 132 otrok, od tega 65 dečkov in 67 deklic. Umrlo je 51 oseb (28 moških in 23 žensk). Poročilo se je 34 porov.

Poročili so se: Princ Vladislav, kmečki sin, Novo mesto, in Knafelec Mihaela, šivilja, Smihelj pri N. m. Jordan Miroslav, uslužbenec GU Straža, in Rosenberg Božena, bivša administratorka, Smolenja vas, Jordan Franc, gradb. nadz. JDZ Novo mesto, in Retelj Alojzija, telefonistka, Kamence. Makše Janez, poslov. mlz odd. »Pionir« Novo mesto, in Silvester Vladislav, knjigovodja, Novo mesto. Medved Ivan, urar, pomočnik, Novo mesto, in Obeč Ivan, trg. pomočnik, Novo mesto. Milosavljevič Adam, podoficir JA in Minič Radmila, poljedelka, Novo mesto. Brajdič Ferdinand, delavec, Prečna, in Brajdič Angela, gospodinja, Prečna. Fink Ignacij, sin posest., Podturn, in Ferko Marija, hči posest., Smihelj pri N. m. Gal Alojz, pekar, Straža, in Juršič Jožeta, hči posest., Dolž.

Hudorovac Matija, zidar, pomočnik iz Prečne, in Brajdič Zora, gospodinja, Prečna. Kebeč Ludvik, sekretar OK LMS, in Robek Zvonka, namestnica, oba iz Novega mesta. Pavlin Avgust, trg. pomoč., in Gaber Terezija, trg. pomočnica, oba iz Novega mesta. Rabzelj Ludvik, šofer, in Marinčič Anica, namest., oba iz Novega mesta. Stravs Leopold, sin kmeta, Gaberje, in Umek Marija, hči kmeta, Podgrad. Gorenc Jože, kmet, Dol. Toplice, in Zurga Anica, hči kmeta, Dol. Toplice. Fink Ivan, sin kmeta, Podturn, in Darovec Antonija, hči posest., Toplice. Sraj Franc sin kmeta, Skočjan, in Tršinar Marija, polj. delavka, Telče. Tomažin Janez, sin kmeta, Raka, in Košak Frančiška, hči kmeta, Zameško.

Fabjan Anton, kolar, Dobrava, in Skušek Alojzija, šivilja, Dobrava. Rifelj Janez, mlinar, St. Peter, in Jakše Justina, hči posest., St. Peter.

Pungerčar Stanislav, lončar, pomoč. iz Prekopa, in Črtalič Antonija, hči kmeta, St. Jernej. Stanič Branko, kmet, Kostanjevica, in Topolovec Karolina, gosp. pomoč., St. Jernej. Kebzelj Franc mizar, pomoč., in Fink Amalija, knjigovodkinja, oba iz St. Jerneja. Kaps Rudolf, tesar, pomoč., Podturn, in Padaršič Neža, hči kmeta, Gradišče. Grubar Anton, tesar, pomoč., in Bratkovič Marija, hči kmeta, oba iz Smarja. Grubar Jože, sin kmeta, in Golob Marija, hči kmeta, oba iz Smarja. Potočar Jernej, sin kmeta, Oreho-vica, in Blatnik Terezija, hči kmeta, Smarje. Recelj Jože, kmet, Gradišče, in Rešetič Marija, hči kmeta, St. Jernej. Peterlin Franc, kmet, Vel. Lašče, in Jerše Ivana, hči kmeta, Ratje.

Skufca Rudolf, kmet, Zužemberk, in Campej Marija, hči kmeta, Zužemberk. Novak Jože, sin kmeta, Dvor, in Travnik Marija, hči kmeta, Dvor. Hrovat Franc, tesar, delavec, Amerus, in Fabjan Kristina, Ratje. Jerele Ludvik, kmet, in Pirc Marija, kmetica, oba iz Bele cerkve. Gregorič Alojz, kmet, in Ajdnik Marija, hči kmeta, oba iz Bele cerkve.

Cestitamo!

ROJSTVA, POROKE IN SMRTI V ČRNOMLJSKEM OKRAJU

V maju je bilo rojenih 23 dečkov in 23 deklic; umrlo je 25 oseb, od teh 18 moških in 7 žensk. Porok je bilo v maju 22.

FIZKULTURA

ŠPORT

23. junija bo v Novem mestu atletski dvboj Krke in reprezentance STOJ

V soboto 23. t. m. bo ob 4 uri popoldne na stadionu v Kandiji zanimivo atletsko tekmovanje. Novomeški atleti bodo nastopili proti močni atletski reprezentanci STOJ (Svobodnega tržaškega ozemlja). Prvič bomo v našem mestu pozdravili primorske športnike in se z njimi pomerili v tekih, skokih in metih.

Naši atleti so imeli dovolj priprave in dva nastopa, tako da lahko pričakujemo zanimive borbe v moških in ženskih disciplinah. Škoda je, da nimamo pravilnega tekašišča in ostalih športnih naprav, da bi se bolj pokazale sposobnosti naših tekmovalcev.

Primeru slabega vremena bo tekmovanje naslednji dan v Karlovcu, kamor so namenjeni atleti iz STO. V Karlovcu bi bil v tem primeru troboj med atleti STOJ, Karlovcu in Novega mesta. Upamo, da bomo le videli nastop v Novem mestu. V jeseni bodo naši atleti vrnili gostom s Primorske obisk z nastopom v Kopru.

Vabimo novomeško občinstvo, da pride 23. t. m. polno številno na stadion v Kandijo in na ta način pokaže ljubezen do naše Primorske.

NOGOMET

Krka — Zeleničar II. (Ljubljana) 6:0 (3:0)

Prvenstvena nogometna tekma mladinske lige med Krko in Zeleničarjem II. se je v Ljubljani končala z visoko zmago gostov. Borbeno igra Novomeščanov je presenetila nasprotnike. Za Krko so bili uspešni Windischer (2), Hrovat (2), Rodič in Kovačič. Moštvo Krke bo preizkusilo svoje moči tudi s prvakom Slovenije — Zeleničarjem (Ljubljana).

SD KRKA : SD VRHNIKA 6:0 (2:0)

Prvenstvena mladinska nogometna tekma med Krko in Vrhniko se je končala z zasluženom zmago domačinov. Rezultat 6:0 bi bil lahko še večji v korist novomeških mladincev. S to tekmo je novomeška mladinska nogometna enajstoričnica dobila največ možnosti, da bo prišla v slovensko mladinsko ligo. — Uspešni so bili Rodič (2), Windischer (2), Hrovat in Kovačič.

»Odreda« (Kočevje) — Vrhnika 7:4 (4:0)

10. junija sta odigrali nogometno tekmo enajstoričnica Odreda in Vrhnika. Učinkovit napad je prinesel Odredu zaslužen zmago.

Kočevski »Triglava« prvi na športnem dnevu v Domžalah

Na nedavnem športnem dnevu v Domžalah so sodelovali aktivni športniki društev iz Ljubljane, Celja, Kamnika, Kočevja, Trebnjega in Crnomlja. Aktiv iz Kočevja je zasedel prvo mesto v nogometu, odbojki, namiznem tenisu in drugo mesto v šahu. Nagrajen je bil z lepo vazo in s knjigami.

NOVOMEŠKI ODOJKAJJI V MIRNI

Prijateljska odbojarska tekma med SD Krko (II. moštvo) in TD Mirna se je pred dnevi končala z zmago Novomeščanov, ki so obiskali delavne odbojkarje v Mirni. Rezultat 3:1 (15:1, 13:15, 15:12, 15:8), je pokazal lep napredek domačega moštva in precejšnjo pripravljenost za nastop na športnem dnevu v Domžalah. Prav gotovo je treba pozdraviti vno moštva Krke, da gostuje večkrat po dolenjskih okrajih in širi odbojko. Pri TD Mirna se je v igri zelo odlikoval Solar, pri Krki pa Romih.

ZE VESTE?

Brezove metle po razdelilniku. V Krmelju je trgovina splošne kmetijske zadruge. V zadrugi odkupujejo zdravilna zelišča; se več bi jih lahko odkupili, pa jim je zmanjkalo kredita. Blago za prodajo prejemajo od trgovskega podjetja okrajne zveze kmetijskih zadrug v Trebnjem in seveda še vedno po starem načinu razdeljevanja. Tako, so med drugim prejeli tudi butaro brezovih metel, katere so morali (po razdelilniku, seveda) sprejeti in plačati. Da nihče v Krmelju ne kupuje brezovih metel, je vsakomur jasno, saj je v gozdu in zna vsak vaški pastir napraviti boljše brezovo metlo kot so tiste po razdelilniku.

Mislimo, da je pri odpošiljanju metel gotovo nastala neljuba pomota. Metle so bile prav gotovo namenjene prav trgovskemu podjetju okrajne zveze kmetijskih zadrug v Trebnjem (in še morda komu drugemu), da bi z njimi pometli birokratski način razdeljevanja, ki se jih še tako krčevito drži...

Kilogram graha v stročju stane v Trebnjem 36 din, v Ljubljani pa 14 din, ocirkovka mast v Trebnjem 430 din, čista mast v Ljubljani 350 din itd...

POPRAVEK

K članku, objavljenem v Dolenjskem listu dne 11. 5. 1951 pod naslovom »Lepe telovadna akademija TD Kočevja« dajemo po naknadnih ugotovitvah sledeči popravek:

Fizkultura v Kočevju je poostala 10. obletnico ustanovitve OF s prireditvijo 12. 5. 1951, to je z akademijo, na kateri so nastopali kot gostje tudi telovadci iz Ljubljane — Tabora, Akademija, o kateri je poročal dopisnik Arko Andrej, pa je bila v Kočevju 14. aprila, vendar njen glavni namen ni bil počeštitiv 10. obletnice OF. Na prvi kot na drugi akademiji, pa so bili zastopani vsi okrajni in mestni politični forumi kakor tudi MLO in OLO Kočevja, pa je na veličasten in dostojen način proslavilo 10. obletnico OF dne 26. aprila 1951, a TD v Kočevju z akademijo 12. maja 1951, na kateri so bili zastopniki vseh političnih in oblastnih forumov.

POJASNILO

V Dolenjskem listu smo dne 11. maja objavili članek z naslovom »Za nepravilnosti pri odkupih bodo krivci odgovarjali pred sodiščem«, v katerem smo med drugim omenili tudi prekršek, ki ga je zakrivil Alojz Groznik, bivši uslužbenec Okrajnega odkupnega podjetja v Novem mestu. Na željo imenovanega sporočamo, da je bilo kazensko postopanje proti njemu ustavljeno, ker je dejanje izvršil po navodilu svojega podjetja, Pavlinovi iz Gor. Polje pa je bila odvzeta slanina vračunana v obvezno oddajo za leto 1951, hkrati pa je bila izpolnjena tudi njena zastopala količina iz l. 1950.

Uredništvo

ZAHVALA

Mestni odbor AFZ v Novem mestu se zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k lepemu uspehu otroških sejmov na zaključni dan Tedna matere in otroka bodisi z darili, prostovoljnim delom ali s pomočjo pri prireditvah, na sejmu ter srečanjih. Posebno se zahvaljuje za lepa darila Tovarni igrač, mestni tkalnici, kovinar, ski delavnici, mizar,ski delavnici podjetja »Pionir«, industriji perila, »Pionirju«, kroja, čem MLO, okrajnemu magazinu, mestnemu mizarstvu in čevljarstvu podjetju MLO. Prav tako se zahvaljuje za denarno pomoč podjetju »Service«, Mestnemu odboru OF, Mestnemu ljudskemu odboru, podjetju GAP, MO ZB, podjetju OKAP in gradbenemu podjetju »Krka«.

VSEM DOPISNIKOM IN NAROCNIKOM

Prosimo, naslavljajte vso pošto za uredništvo in upravo Dolenjskega lista na dosednji naslov, pripišite pa: poštni predal 33.

MALI OGLASI

V NAJEM oddam kovasko delavnico z orodjem ali pa prodam orodje. Naslov v upravi Dolenjskega lista.

SOBOSLIKARJE IN PLESKARJE sprejme na stalno delo Okrajno gradbeno podjetje »Krka« v Novem mestu. Za samske stanovalce preskrbljeno.

Urejanje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Kapucinski trg 3 — Telefon uredništva: št. 127 — Čekovni račun pri Komunaln banki v Novem mestu št. 616-1-90322-1 — Četrtna naročnina 75 din, polletna 150 din, celoletna 300 din — Naročnina se vplačuje vnaprej — Tiska Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani.